

Școala Oremii

REVISTĂ PEDAGOGICĂ CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Aparé lunar, afară de lunile: Iulie și August.

CUPRINSUL:

- Redacția: . . . „An nou, viață nouă”
 T. Măriș: . . . Fișa individuală
 Fl. Codreanu: . . . Despre ierarhie
 A. Preotesoiu: . . . Câteva cuvinte despre educația fizică
 C. Mnerie: . . . Motivele interesului estetic la copiii de cl. III—IV
 ai școlii de aplicație de pe lângă școala normală din Arad
 C. Dogaru: . . . Lecție practică de scris cefii, metoda Decroly
 I. Stana: . . . Lecție practică de Gramatică
 I. Blăgăilă: . . . Sărbătorirea unui om pus la locul său
 N. Cârstea: . . . Precizări
 Gh. Ardelean: . . . O vizită la așezământul pentru orbe din Arad

Recenzii

- C. Dogaru: . . . Mihail Roșu dascăl bănățean din secolul al XVIII.
 I. Blăgăilă: . . . Anuarul școlii normale din Deva
 Anuarul școlii normale din Pitești.

Cărți și Reviste.

Informațiuni.

Comunicări oficiale.

Biblioteca Cent. a'ă
 Raionu. a Arad

Redacția: Str. Oituz No. 30. Arad.

Administrația: Casa Învățătorilor Bdul Carol I No. 66.

Abonamentul anual 60 Lei. 1 exemplar 6 Lei.

„Scoala Ţremii“

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACŢIE
FORMAT DINTRE COLABORATORII REVISTEI.

COLABORATORI :

Fl. Ştefănescu Goangă, Prof. Universitar Cluj; N. Margineanu, asistent Univ. Cluj; Ion Nisipeanu, prof. Bucureşti, I. F. Buricescu, prof. Bucureşti; I. Stanca, profesor; Ascaniu Crişan, dir. liceului Moise Nicoară; S. Spulbereanu, f. inspector şcolar; Iosif Moldovan, f. inspector şcolar; C. Balta profesoară; A. Văjjan, inv.; George Marcu, inv.; I. C. Lascu, inv.; A. Burficală, inv.; T. St. Vicol, inv.; P. Zoşiu, inv.; I. P. Crivăţ, inv.; I. Pordea inv.; A. Volungan, inv.; I. Marinescu, inv.; I. Jianu, inst; A. Păpureanu, inv., M. Ionescu, inv.; G. Tudor, inv.; Sp. Vâneaşă, inv.; Gh. Rediş; M. Florescu, inv.; V. Olariu, inv.; I. Riza, inv.; Al. Amancei, inv.; M. Coşoroabă, nv.; A. Billo, inv.; I. Schuch, inv.; Ioan D. Popescu-Bobu inv.; Maior N. Popovici, Pr. Fl. Codreanu, D. Dijmărescu, Fl. O. Roşca; T. Lădaru A. Subescu, R. Ponta, I. Mara I. Balaban. Ioan Cădaria. Dimitrie Boariu, I. Lucaşa, O. Lupaş. C. Dogariu, A. D. Cioară. Traian Popescu, Efrem Ţigu Ioan Damaschin, E. Spinanşiu, N. Cârstea, C. David M. Păun prof. la şcoala normală Arad, I. Bălaşa, P. Hălmăgian. Dr. Terenşiu Olariu directorul şcolaei normale din Arad I. Vârlaciu, I. Blăgăilă, Tr. Mager prof., P. Şerban, Gh. Ardelean, A. Preotesoiu şi C. Mnerie

---

Manuscrisele nu se mai înapoiază.

Anunţuri şi reclame se primesc după învoială.

Manuscrisele, revistele pentru schimb şi cărţile de recenzat se trimit pe adresa: Dlui **Teodor Mariş, prof. Arad str. Oituz No. 30.**

Corespondenţa privitoare la administraţie: abonamente, schimbări de adresă, revistele înapoiate etc. se trimit pe adresa Administraţiei: **Casa învăţătorilor Arad Bdul Carol I No. 66** pentru Dl. **Sabin Mihuţ.**

„Școala Vremii“

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ
a Asociației învățătorilor din județul Arad.
Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

„An nou, viață nouă“.

Cu numărul acesta revista noastră începe al șaselea an de existență.

Mișcările produse în jurul revistei precum și aprecierile favorabile și nefavorabile aduse ei dovedesc, că înființarea ei a corespuns unei necesități reale. Luând ființă din inițiativa unor dascăli din oraș și județ — cari n'aveau nici o pretenție, decât ca învățătorimea din părțile acestea să aibă, după cum a avut și în trecut, o revistă a sa, — după doi ani de existență „Școala Vremii“, la dorința învățătorimii, devine revista asociației învățătorilor din județul Arad.

Conducerea actuală a revistei, dorind ca revista să devină prietenul sfătuitor spre mai bine, în toate direcțiile, a învățătorilor prin participarea lor cât mai intensivă, nu numai ca cetitori și colaboratori ci și în calitate de conducători, la viața ce revista și-a propus să o răspândească în rândurile învățătorimii, în conformitate cu scopul pentru care a fost înființată ¹⁾ și cu programul ei ²⁾ reînnoește apelurile făcute până aci ³⁾ aducând la cunoștința învățătorilor din județ, că în viitor dorește a da revistei un conținut mai variat, care poate fi repartizat în următoarele categorii:

1. Pedagogie teoretică. 2. Observațiuni și experimente pedologice. 3. Pedagogie practică. 4. Diverse (probleme sociale). 5. Revendicări de-ale membrilor corpului didactic. 6. Recenzii sau rezumate de opere pedagogice. 7. Reviste (spicuiuri). 8. Informațiuni. 9. De-ale Asociației și 10. Comunicări oficiale.

Domnii colegi-cari simțesc că au o deosebită predilecție pentru una din problemele aparținătoare categoriilor mai sus specificate, sunt rugați a se anunța redacției, care va încredința conducerea diferitelor probleme, persoanelor cari se dovedesc apte pentru așa ceva.

După ce se vor face anunțările, de cari nu ne indoim, Comitetul de redacție va hotări asupra amănuntelor de colaborare în această nouă organizare. **Faptul**

¹⁾ Școala Vremii Nr. 9-10-934, pag. 50-51.

²⁾ „ „ Nr. 1-930.

³⁾ „ „ Nu. 1-2-932 pag. 2; Nr. 3-4-932 pag. 64 și Nr. 4-934 pag. 32.

că cineva locuiește în provincă, nu-l împedecă a fi conducătorul unei rubrici a revistei noastre, din potrivă, aceasta este chiar de dorit.

Planul acesta de organizare a muncii dela revistă a fost bine apreciat din partea mai multor colegi, cu cari a fost comunicat.

Dacă intențiile noastre vor fi înțelese și apreciate avându-se în vedere scopul pentru care trebuie să muncim, atunci anul al șaselea al revistei ne-a adus o „viață nouă” pe carea cu toții am dorit-o.

REDACTIA.

Pedagogia teoretică.

Fișa individuală.

Prin dispozițiile nouii legi a învățământului primar, respectiv prin modificarea adusă, la 5 Iulie 1934, legii din 1924, Ministerul a introdus în mod obligatoriu **alcătuirea și ținerea în ordine a carnetelor individuale ale școlărilor**, de data aceasta făcând pendenta de alcătuirea lor, înaintarea învățătorilor.¹⁾

O parte din învățătorii obligați prin lege la acest lucru curtos atât partea teoretică, în legătură cu fișa individuală, cât și modalitățile practice pentru îndeplinirea acesteia încă din școala normală.

Sunt eventual și de aceia, cari nu s'au împărtășit în școală de atari cunoștințe, ceea ce nu-i scutește nu numai de obligația de a se pregăti autodidact în această privință, ci nici chiar de dorința de a se ocupa cu plăcere de problema studiului copilului, care prin importanța ei trebuia cunoscută fără să fie legiferată obligația de a o pune în centrul preocupărilor noastre dascălești.

Deasemenea nu se pot considera dispenzați de această obligație nici acei colegi, cari nu mai așteaptă vre-o înaintare, având deja gradul cel mai înalt în învățământ, pentru că studiul copilului român și adaptarea educației și învățământului la rezultatele lui sunt de mare importanță în îndeplinirea rolului ce elevii noștri îl vor avea în societatea românească a căror membri folositori dorim să fie. Ceva mai mult, problema studiului copilului nu trebuie considerată ca și condiție de înaintare, pentru că aici e vorba de **Patria noastră**, de viitorul neamului nostru, deoarece bogăția cea mai mare a **Patriei** este omul. În zădar avem pământ dacă nu sunt brațe sănătoase, cari să-l lucreze

1) Vezi art. 118, 119 și 120 din legea învățământului primar.

și inimi vitejești, cari să-l apere. Zadarnice sunt bogățiile naturale, dacă nu este pricepere, care să le exploateze. Aceasta este semnificația următoarei declarații a D-lui Prof. Universitar și fost Ministru Ioan Petrovici făcută cu ocazia distribuirii premiilor acordate de societatea „**Tinerimea Română**” celor mai buni elevi din țară reușiți la concursul din anul 1927 :

„Eu cu multă plăcere cununa pe capul copiilor, pentru că atingând creștetul, lor ating rezervorul energiei noastre naționale”.

Această energie națională vrea și actualul Ministru al învățământului s'o cunoaștem.

Trebuie să știm precis : cine suntem, ce puteri ascunse zac în sufletul nostru și ce puteri de luptă și de rezistență avem, în ce direcție pot fi canalizate și ce pot produce ?

Reproducem aceste indemnuri, pe cari le-am publicat și în „Carnetul nostru de observațiuni pedologice” alcătuit încă în 1932, fiind azi de actualitate obligatorie.

Societatea „Dr. Petru Pipoș pentru studiul copilului român”, înființată la 1927 în Arad încă a lucrat și lucrează în această direcție.

Conducerea asociației învățătorilor din județul nostru, prin fixarea, pentru conferințele de primăvară din anul 1933 ca obiect de studiu : **„Experimentări în vederea etalonării testelor de inteligență pentru copiii români”** ¹⁾ încă a urmărit acest scop. Revista noastră de asemenea dela înființarea sa și-a luat în program problemele impuse prin alcătuirea fișelor individuale. Colecția primilor cinci ani din „Școala Vremii.” ne arată dacă ne-am degajat de obligația luată la început.

Nu vom înceta nici în viitor de a contribui la lămurirea acestei probleme atât prin revistă cât și personal și prin învățătorii școlaeli noastre de aplicație colaborând cu D-nii colegi, nu numai cu cei din orașul Arad, ci conform invitației D-lui revizor școlar Lazar Igrășan făcută în ședința cercului cultural al învățătorilor de sub prezidenția D-lui director Iulian Lucuța ținută la 13 Ian. a. c. și cu cei din județ la cercurile culturale, unde vom da, ca și până aci, lămuriri în aceste chestiuni.

Învățătorimea noastră deci să nu se simțească părăsită în această privință, ci să lucreze cu încredere în rezultatul folositor al explorării sufletului copilului român, pentru că cei chemați le vor da tot sprijinul.

T. MARIȘ.

1) Vezi Școala Vremii Nr. 3 din 1933 pag. 14—18.

Despre ierarhie

Era să punem titlul acesta: Ierarhia în școală. Cum însă am dori ca cele următoare să se potrivească și aiurea, am lăsat să fie un titlu școlăresc: Despre ierarhie.

Definiția ierarhiei este cunoscută: ordinea și subordinea rangurilor, gradelor și demnităților în armată, în biserică, în toate serviciile și organizațiile, deci și în școală. Cam așa se spune în dicționarele mai răspândite. E cunoscută definiția și e bună, dar prea adesea e greșit tălmăcită. Greșala în tălmăcire nu este rodul respectului față de definiție, ci al lipsei de respect față de ierarhie. Aceasta apoi vine 1., din lipsa de disciplină a celor mai mici în rang, dar 2, și din superficialitatea sau din vanitatea celor mari în rang.

Cazurile ce cad în categoria de sub 1. sunt cunoscute. Prin urmare putem să nu le mai înșirăm. Pentru cele de sub 2. luăm un exemplu.

La o școală sunt: un director și trei învățători. La lucrul de mână din clasa unui învățător s'a răsturnat călimara peste o bucată de pânză. Firește nu s'a răsturnat din proprie inițiativă. Învățătorul a trimis pe copil acasă. O mai fi avut și alte motive. Copilul a plecat, La ieșire îl întâlnește directorul. Unde mergi, cine ți-a dat voie? Te-a trimis? Inapoi! Furtuna a fost pornită între director și între învățătorul clasei. Cine dispune în școală, cine poruncește în clasă, și așa mai departe. Copii au știut ce s'a petrecut în clasă, cum s'a continuat în curtea școlii și cum nu s'a putut sfârși între directorul școlii și între învățătorul clasei.

A greșit învățătorul? Să zicem, deși e discutabil acest amănunt. Socotim că e mai mare greșala directorului, care accentua ierarhia. Efectul imediat a fost: dezavuarea, discreditarea învățătorului în fața elevilor și slăbirea disciplinei școlare. Are un director trebuința de slăbirea disciplinei în școală și mai ales are el drept să-și discrediteze învățătorul în fața elevilor? Socotim că e păgubitoare și una și alta și subliniem: aci directorul, adevărat *cel mai mare în rang a călcat ierarhia*.

Cum ar fi trebuit să facă directorul în cazul pomenit? Numai două căi avea: 1. Să lăse pe elev să-și împlinească pedeapsa dictată de învățător, ba chiar să accentueze înaintea lui, că învățătorul a făcut bine. (E firește, cu totul altceva deocamdată, ce părere are directorul și părerea se poate discuta cu învățătorul și ceilalți învățători în biroul directorului.) 2, Dacă a vrut să îndrepte o presupusă greșală a învățătorului și să ridice pedeapsa, trebuia să zică elevului cam așa: „Dacă-mi promiți că în viitor vei grijii mai bine, eu rog pe domnul învățător să te ierte de astădată”. Învățătorului să-i facă apoi rugămintea cu toată seriozitatea.

Nu putem preciza, care ar fi rezultatul unei asemenea intervenții prin

rugăminte. Avem însă credința, că din o sută în 99 cazuri ar fi rezultatul dorit de director, iar dacă ar fi altul; dacă prin imposibil, învățătorul ar fi rămas neinduplecat, copilul trebuia lăsat să-și ispășească greșala, să-și facă pedeapsa dictată. Directorul să nu schimbe, căci n'are drept să schimbe nimic în clasă. Învățătorul are drept să dea ordine și tuturor și singuraticilor din clasa sa și ordinele date de el nu pot fi contramandate de altcineva. O contramandare venită dela director, dela revizor, sau chiar dela ministru, înseamnă călcarea ierarhiei.

Dacă înțelegem că învățătorul nu poate, n'are drept să facă nimic la revizorat pela spatele directorului său, de ce n'am înțelege, că nici directorul n'are drept să facă ceva, mai ales în clasă, înaintea elevilor, peste capul învățătorului?

Nerespectarea ierarhiei în sus, fie din oarecari adversități, fie din veleități, fie din insubordinare declarată, poate fi numită oricum, chiar revoltă; în în școală, mai bine zis în învățământ rămâne un caz izolat, fără urmări mai grave. Nu discutăm urmările în situația personală.

Nerespectarea ierarhiei de sus în jos demoralizează clasa și aceasta e o urmare mai gravă.

Vorbind despre ierarhia în sus și în jos din alte instituții sau organizații, vom ajunge la aceleași concluziuni. Pentru aceasta am zis, că am dori să se potrivească cele spuse și aiurea.

Ierarhia este o scară, în care nu poți să sari peste trepte nici în sus dar nici în jos. Ea nu este o născocire de dragul și pentru apărarea celor mari, ci este o trebuință firească pentru statorirea disciplinei. Dacă e necesară disciplina, să ne dăm toată silința să respectăm ierarhia și în sus și în jos deopotrivă.

Florea Codreanu.

Câteva cuvinte despre educația fizică în școala primară.

Educația fizică, cu toate că în programă ocupă un număr însemnat de ore, în școală însă nu se bucură de vreo atenție mai deosebită.

E regretabil, dar trebuie să recunoaștem, că gimnastica e sacrificată de obicei pentru a se complecta alte materii de învățământ. Și, tocmai aici se săvârșește o mare nedreptate educației fizice.

Necesitatea jocurilor și importanța lor se explică foarte ușor. Ele nu cer sforțări, care să treacă peste puterile copiilor, le dau posibilitatea de a se

recrea și a petrece câteva clipe de adevărată fericire copilărească. Pe lângă folosul ce-l dau jocurile executate în aer liber, ele mai sunt și moralizatoare inspirând sufletelor fragede de copii sentimentul dreptății, al asociabilității, al onoarei, al imparțialității, al solidarității, cu un cuvânt ele influențează mult asupra caracterului de mai târziu.

Deasemenea educația intelectuală are un sprijin mare în jocuri, căci ele dezvoltă rațiunea, spiritul inventiv, judecata, raționamentul și mai cu seamă disciplinează până la un anumit grad atențiunea.

Interesul ce se pune pe aceste exerciții este încă departe de realitate, departe de a atinge țelul urmărit.

Din punct de vedere pedagogic, educatorul trebuie să ia parte la jocurile copiilor. Indată ce suntem intrați în școală, noi nu mai aparținem decât copiilor, trăim aceste ore pentru ei. De aceea fără să considerăm ca un exces de zel, în zilele când suntem bine dispuși, noi să fim sufletul jocurilor din curtea școlii.

Participarea educatorului da jocului o mare animație, însă trebuie să-și păstreze prestigiul chiar în joc pentru a nu-și pierde respectul în fața clasei. Apropiere de sufletul copilului dar nu intimitate!

În cazul când învățătorul nu e dispus a lua parte la joc, el trebuie să fie de față pentru a interveni în timpul jocului, pentru bunul mers, pentru împărțirea rolurilor, mai cu seamă supravegherea și pentru a împăca eventuale incidente. În acest rol al său, învățătorul să fie imparțial, (căci de foarte multe ori rolurile mai importante se dau elevilor de condițiuni sociale mai bune) și să fie atent, ca deprinderile bune și folositoare să nu fie ignorate.

O sarcină ceva mai grea cade asupra educatoarelor constând din aceea, că pe lângă jocurile distractive, elevele trebuiesc introduse în frumoasele noastre dansuri naționale.

Dansurile noastre românești cu mișcări grațioase, când line ca hora, când săltărețe ca Chindia sau Resteul, ne zugrăvesc admirabil firea și inclinațiile strămoșilor noștri.

Astfel dând o mai mare importanță jocurilor și dansurilor românești, ajungem a realiza frumoasa operă a educației integrale, întărind deopotrivă trupurile și sufletele generațiilor ce ne trec prin mâini.

Angela C. Preotesoiu.

Observațiuni și experiențe pedagogice.

Motivele interesului estetic la copiii de cl. III și IV a școlii de aplicație de pe lângă școala normală din Arad.¹⁾

Părându-mi-se un ce utilitar și totodată distractiv aflarea gradului și mai ales motivul determinării interesului estetic la copiii dela școala noastră de aplicație, am reușit cu puțină dibăcie și multă bunăvoință să constat lucruri dacă nu uimitoare dar cel puțin interesante pentru o cunoaștere mai adâncă din acest punct de vedere. Marturisesc sincer că la începutul experimentului mă stăpâna un sentiment îndoielnic, un rezultat pesimist.

Lucrul cel mai greu mi-a fost alegerea poeziei potrivite dezvoltării psihice a copiilor, trebuind a mă transpune în acel copil.

Am ales poezia „*O scrisoare dela Muselim-Selo* de Gh. Coșbuc pentru următoarele motive :

a) *Este o poezie patriotică, constatată fiind, că acest gen este mai aproape de sufletul copiilor, trezindu-le tot interesul.*

b) *Conține expresii ușoare de înțeles și sentimente des încercate de copii (mila, compătimirea etc).*

c) *Are o variațiune de tablouri vii, câmpenești fericit inspirate în cât simți cu intensitate cum trăiești în ele.*

d) *Are un ritm vioiu și o muzicalitate plăcută urechii.*

Pe urmă am explicat copiilor conținutul acestei poezii, ne făcând nici o aluzie la sentimentele ori la frumusețea poeziei lăsând, aceasta la discreția fiecărui copil. Singurul inconvenient al poeziei de a fi prea lungă l-am eliminat, scriind întreaga poezie pe tablă și punând pe copii să o copieze și s'o memorizeze acasă, cu toate că era mult mai bine să o fi memorizat în clasă. Timpul fiind însă scump, trebuindu-mi cel puțin trei ore, m'am mulțumit și cu asta având deplina încredere în copii. La o săptămână adică Miercuri 23 Noembrie a. c. ora 9—10 am intrat în sala de învățământ a claselor a III-a și a IV-a și nu mică mi-a fost surpriza, când aproape toți copiii mă acostau cam cu astfel de cuvinte. „Eu am învățat poezia; e așa de frumoasă.

„Mă simțeam altul, nu pesimistul cel dela în ceputul experimentului. După ce i-am îndemnat să și arunce încă o privire asupra poeziei, am provocat un băiat dintre cei mai buni declamatori pentru a evidenția pe cale indirectă frumusețea și gingășia poeziei. De-ași fi fost pictor așa fi

¹⁾ Această lucrare a fost citită în ședința cercului cultural al învățătorilor din Arad la 9 Dec. 1934.

avut privilegiul fericit de a întruchipa pe pânza cenușie expresia cea mai vie a atenției. Aceasta se datorește de sigur poeziei, care le-a acaparat tot interesul precum și interpretării poeziei de către declamator trăind-o parcă în realitate. Sub această impresie adâncă a recitării, în atmosfera proaspătă a poeziei i-am pus să scrie pe o bucată de hârtie curată, după ce mai înainte am scris pe tablă:

a) *Mie îmi place poezia aceasta pentru (urmează motivarea copiilor). Sau dacă nu le-o place:*

b) *Mie nu-mi place poezia aceasta, pentru (urmează iarăși motivarea copiilor).*

Rezultatul a fost cât se poate de fericit. Din totalul de 32 de copii cu cari s'a făcut experimentul, nu s'a găsit nici unul căruia să nu i fi plăcut poezia. În ce privește însă motivele, cari au determinat interesul lor estetic le-am grupat în patru categorii: *Subiective, logice, instinctive și sugestive*. Este de remarcă că majoritatea copiilor au câte două motive.

În cele de mai jos voi da celea mai tipice exemple a fiecărei categorii de motive aparte.

a) *Motive subiective.* Mie îmi place de soldatul acest, pentru că e român și cum a făcut această poezie așa de frumoasă. Sau — mie îmi place poezia aceasta, pentru că e istorică. Sau, mie îmi place poezia aceasta, pentru că e o poezie jalnică — și încă felurite alte motive, cari toate sunt provocate de sentimente personale, de dispoziția copilului.

b) *Logice.* Aceste sunt motivele predominante în ce privește interesul estetic. Iată de exemplu interesantele motivări a unor copii: — mie îmi place poezia aceasta, pentru că a fost o poezie în care se simte durerea soldatului — se observă dorul de casă ce îl poartă oșteanul român, și mai pe urmă bucuria cu care spune, că a prins pe dușman. Sau mie îmi place poezia, pentru că acel soldat, care a scris o scrisoare mamei sale și-a iubit patria și a și murit pentru ea. Avuseră un războiu cu Turcii, în care Turcii au fost bătute. Ion, soldatul care a fost lovit de un plumb a murit, știind că au fost învingători: Sau, mie îmi place poezia, pentru că parc'am văzut soldatul înaintea mea acolo:

De patru luni și-i slab și-i tras
Să-l vezi că-ți vine plânsul
Că numai oasele au rămas
Și sufletul dintr'ânsul.

Reprezentările obvenite în poezie sunt acelea, cari le au acaparat interesul.

c) *Instinctive.* Mie îmi place poezia aceasta, pentru că e foarte frumoasă, în ea sunt multe lucruri cam înțelepte, mai sunt și alte lucruri. Sau mie mi-a plăcut, pentru că întreaga poezie a fost foarte frumoasă.

d) *Sugestive*. Aci autorul poeziei, autoritatea lui personală, despre care copilul are cunoștințe de undeva, sunt motivele care le determină interesul estetic. Spre exemplu: Mie îmi place poezia aceasta, pentru că este scrisă de un poet renumit Gheorghe Coșbuc, care a făcut în viața lui multe poezii frumoase: O scrisoare dela Muselim-Selo, Rugămintea din urmă. Sau mie îmi place cum scrie poetul Gh. Coșbuc, dacă cineva spune frumos (e vorba de recitare) și alt cineva îl ascultă îi vine plânsul de durere.

Pe baza acestor clasificări am calculat procentul următor: Sunt motive:

- a) Logice 25,80%
- b) Logice instinctive 16,13%
- c) Logice sugestive 6,45%
- d) Subiective 9,70%
- e) Subiective instinctive 16,13 %
- f) Subiective sugestive 6,45%
- g) Logice subiective 22,90%
- h) Sugestive 3,22%.

Primează deci motivele logice, care se explică prin faptul, că judecata estetică a copilului e materială, referindu-se la conținutul sau materia obiectului estetic (în cazul nostru poezia.)

Din cele relatate până aci rezultă, că un timp destul de îndelungaf aprecierea estetică a copiilor e rudimentară, că interesul material predomină peste cel formal. Și atunci negreșit, rolul acestor constatări este de a pregăti rolul educației estetice, conform cu această capacitate de apreciere estetică, după criteriile formale.

Aceasta însă nu însemnează, că trebuie să depărtăm pe copii în mod brusc de interesul lor predominant material, obiectiv pentru lucruri. Din constatările noastre am văzut în general, că un copil nu e încă în stare să aprecieze o poezie sub raportul elementelor formale, pe el îl interesează mai mult conținutul material al versurilor. A le atrage atenția asupra aspectelor estetice ale versurilor prin analize migăloase ale elementelor formale, ar fi o greșală ce n'ar duce la țintă. Însă dacă sub masca recitării, care e totdeauna plăcută copiilor, învățătorul strecoară atunci criteriile estetice, și încă tot indirect, prin instruirea asupra gesturilor, asupra modulațiilor de voce, asupra pauzelor, prin aceste elemente încep să devină mai sensibile și elementele formate de simetrie: ritm, măsură, rimă și expresii pline de imagini, și o recitare astfel făcută e deja o analiză estetică, formală mascată, nedidactică, subconștientă. Prin asfel de analize, ce par neintenționate, sunt mai bine inițiați copiii în aprecierea estetică. Analizele directe cu toate rețetele tratatelor elementare de estetică în mână pot desgusta pentru o viață întreagă de anumite opere în sine frumoase, întrucât au fost secate prematur, prin analize reci, de toată prospețimea lor de simțire și emotivitate.

Mnerie Constantin
cl. VII norm.

Pedagogia practică.

Lecție

practică după metoda Decroly pentru inițiere în lectură și scriere. Centrul de interes copilul cu scopul de a satisface nevoia de a învăța prin jocul scenetelor¹⁾.

Observațiune. Ce sunteți voi pentru că veniți la școală? (școlari). Dar pentru că sunteți mici? (copii). De ce are nevoie copilul ca să crească? să se joace să meargă la plimbare). Dar pentru că să-și lumineze mintea? (să învețe). Unde învață copilul? (în școală).

Asociație. Cum să se joace copilul? Cum să se plimbe? Cum să învețe? Unde mai sunt copii ca voi? (în celelalte clase). Ce trebuințe au și ei? De ce au aceleași trebuințe?

Asociație în spațiu. Unde vă găsiți voi în clasă? Pe cine ai la stânga? Pe cine ai la dreapta? Înainte? Dar înapoi? Ce mai ai la stânga? La dreapta? Dar tu? etc.

Asociația în timp. Unde se găsește copilul la ora 8? Dar când a sunat după prima oră? Dar la amiază unde se găsește copilul? Unde vă găsiți când se întunecă? Ce faceți atunci? Unde ați fost ieri? Unde veți fi mâine?

Măsură. Să vină un copil la mine! Să iese încă unul! Încă unul! Unde sunt mai mulți? De ce? Unde sunt mai puțini? De ce? Cum putem afla care este școlarul cel mai mare? (il măsurăm). Incep măsurarea folosindu-mă de un taliometru, fără ca elevii să citească dimensiunile în cm. ci să le fixeze cu ajutorul unor bucăți de sfoară pe care le indoiesc în opt părți.

Cu aceste optimi construiesc o scară de comparație sub forma unui tablou pe care îl numim *clasa noastră*.

Morală. Cum trebuie să trăiască școlarii între ei? De ce trebuie să trăiască în buna înțelegere?

Expresiune concretă. Prezint trei desene cu următoarele imagini: *copilul vine la școală, în școală învață, ce bine este la școală!* Le intuiesc.

Expresiune abstractă. Jocul propriu zis. După ce am intuit primul tablou le spun că în josul tabloului scrie: *copilul vine la școală*. Impart bucățile de hârtie pe care scrie aceleași propozițiuni. La fel pentru celelalte. a). Căutați-mi bilețelele cari se potrivesc cu cele de pe tablouri. (copilul așează propozițiunile după indentificarea vizuală).

¹⁾ Această lecție a fost ținută prima oară în școala de aplicație, apoi la cercul cultural al învățătorilor în Arad în 9 Decembrie 1934, la școala normală D. Tichindeal.

b) Ascund propozițiunile. Găsiți-mi bilețelele cari se potrivesc tablourilor! (Pe lângă comparare, elevul trebuie să mai și rețină imaginile pentru a le identifica).

c) Descompun propozițiunile în cuvinte. Elevii le recompun la început cu model, iar la urmă fără model.

d) Impart tablourile. Scriu una din propozițiuni pe tablă. Găsiți-mi tabloul care se potrivește. Arăt un tablou. Să scrie unul la tablă ce se află sub tabloul pe care vi-l arăt. Jocul se continuă până când toți elevii și-au însușit propozițiunile.

După „Metoda Decroly“ de dș. Amélie Hamaide.

Constantin Dogaru inv.

Planul

lecției de *probă*, la *gramatică* ținută cu elevii clasei a III-a, a școlii de aplicație de pe lângă școala normală din Arad, în ziua de 27 Noembrie 1934, ora 9—10 a. m.

a) *Lecție recapitulativă: Părțile de vorbire.*

b) *Lecție progresivă: Numărul substantivelor.*

Schiță

A. Partea I-a orei.

a) *Preocupări disciplinare.* Asigur ordinea și liniștea în clasă.

b) *Lecție indirectă la clasa IV a.* Clasa a IV-a: Copiați poezia: „Ardealul nostru“ și subliniați pronumele.

c) *Lecție recapitulativă la clasa III a.* Părțile de vorbire. Provoc un elev să-mi spună părțile de vorbire câte le-au învățat ei. Altul să-mi spună câteva substantive! De ce sunt substantive? La fel procedez și cu celelalte părți de vorbire, cunoscute până acum.

B. Partea a II a a orei.

Lecție progresivă: „Numărul substantivelor“.

Pregătirea. Discut cu copiii despre substantiv și felurile lui (substantiv comun și propriu).

Anunțarea: Azi vom învăța ceva nou despre substantiv.

Predarea: Prin conversație cu elevii, scot propozițiuni, cari să conțină: 1) substantive, cari arată o singură ființă, sau un singur lucru 2) substantive, cari arată mai multe ființe sau mai multe lucruri, lată propozițiunile:

1. Copilul bun ascultă pe învățătorul său.
2. Câinele și pisica trăesc pe lângă casa omului.
3. Tabla se șterge cu buretele.
4. În clasa noastră se află o sobă.

5. Școlarii cumiți se poartă frumos cu oamenii bătrâni.

6. Ei nu bat animalele.

7. Noi ne păstrăm cărțile și caetele în pupitre

b) Cetesc cu elevii propozițiunile de pe tablă.

c) Prin întrebări, conduc la clasificarea substantivelor din aceste propozițiuni în două categorii: 1) substantive, cari arată o singură ființă, sau un singur lucru 2) substantive, cari arată mai multe ființe sau mai multe lucruri. Impart tabla în două părți și scriu categoria întâia de substantive, în partea stângă, iar categoria a II-a în partea dreaptă așa:

copilul, învățătorul, câinele, pisica, casa,		școlarii, oamenii, animalele, cărțile, caetele, pupitre.
omului, tabla, buretele, clasa, sobă,		

Asocierea Copii! Substantivele: copilul, învățătorul, câinele, pisica, casa, omul, tabla, buretele, clasa, sobă, ce zisărăm că arată? (o singură ființă, sau un singur lucru) Dar substantivele: școlarii, oamenii, animalele etc..., ce arată ele? (mai multe ființe, sau mai multe lucruri).

Generalizare. Substantivele, cari arată o singură ființă sau un singur lucru, sunt la numărul singular.

Substantivele, care arată mai multe ființe sau mai multe lucruri, sunt la numărul plural.

Aplicarea. a) Cetirea regulilor din carte.

b) Aplicarea celor învățate în bucata „Ocupația oamenilor”.

c) Darea unei teme pentru acasă. Scrierea a 10 substantive la numărul singular și 10 substantive la numărul plural.

Planul dezvoltat.

A. Partea I-a a orei.

a) *Preocupări disciplinare.* Copii, fiecare stă frumos la capătul băncii!

b) *Lecție indirectă la clasa a IV-a.* Scoateți cărțile de gramatică și caetele de scris! Deschideți cărțile la pag. 15! Ce poezie avem acolo? (Ardealul nostru). Să citească X propozițiunea primă. Cari sunt pronumele în această propozițiune? Acum până ce lucrăm noi cu cl. III, voi copiați această poezie și subliniați toate pronumele!

c) *Lecție recapitulativă la clasa a III-a:* Părțile de vorbire. Câte părți de vorbire ați învățat voi? (substantivul, adjectivul, pronumele și numeralul) Să mi spună unul câteva substantive! De ce sunt substantive? Deci ce se numește substantiv? Să-mi spună altul câteva adjective! De ce sunt aceste adjective! Să-mi construiască... X o propozițiune, în care să se găsească un substantiv și un adjectiv! Un elev scrie propozițiunea la tablă. La fel procedez și mai departe.

B. Partea a II-a a orei.

Lecție progresivă: „Numărul substantivelor”.

Pregătirea: Să-mi spună V, de câte feluri sunt substantivele? (co-

mune și proprii) Să-mi spună X câteva substantive comune! De ce sunt acestea substantive comune? Ce se numește dar substantiv comun? Spune M! Altul să-mi spună câteva substantive proprii! De ce sunt acestea substantive proprii? Ce se numește substantiv propriu? Cum se scriu totdeauna substantivele proprii?

Anunțarea: *Azi vom învăța ceva nou despre substantive.*

Predarea: Copii, pentru ce veniți voi la școala? Cine vă învață pe voi? Cum se poartă copilul bun când învățătorul îi ordonă să facă un lucru? (il ascultă). Să-mi facă unul o propozițiune despre copilul bun, care ascultă pe învățătorul său! (Copilul bun ascultă pe învățătorul său). Să-mi dicteze cineva aceasta propozițiune! O scriu pe tablă. Așa procedez și cu celelalte propozițiuni.

Iată propozițiunile, pe cari le scriu pe tablă:

1. Copilul bun ascultă pe învățătorul său.
2. Câinele și pisica trăesc pe lângă casa omului.
3. Tabla se șterge cu buretele.
4. În clasa noastră se află o sobă.
5. Școlarii cumiși se poartă frumos cu oamenii bătrâni.
6. Ei nu bat animalele.
7. Noi ne păstrăm cărțile și caetele în pupitre.

Citesc cu elevii toate propozițiunile. Provoc apoi un elev să-mi citească din nou câte o propozițiune pe care o analizez așa: Câte substantive avem aici? Cari sunt? (Copilul, învățătorul) La câți copii te gândești tu, când zicem sau scriem *copilul*? Așa dară câte ființe ne arată substantivul *copilul* (o singură ființă). Fiindcă arată o singură ființă, îl scriu în partea stângă a tablei. Dar substantivul învățătorul, câte ființe arată? (o singură ființă). Unde-l voiu scrie? (în partea stângă) Așa procedez și mai departe, exceptând acolo, când ajung la substantivele, cari arată mai multe ființe sau mai multe lucruri, pe cari le scriu la dreapta tablei.

Iată aranjarea substantivelor pe tablă:

o singură ființă, sau un singur lucru
copilul, învățătorul, câinele, pisica,
casa, omului, tabla, buretele, clasa,
sobă.

mai multe ființe, sau lucruri.
școlarii, oamenii, animalele, cărțile,
caetele, pupitre.

Asocierea: Copii! Substantivele: copilul, învățătorul, câinele, pisica, casa etc.. câte ființe sau lucruri arată? (o singură ființă sau un singur lucru). Dar substantivele: școlarii, oamenii, animalele, cărțile, caetele, pupitre, câte ființe sau lucruri arată? (mai multe ființe sau mai multe lucruri).

Generalizare: Substantivele, cari arată o singură ființă sau un singur lucru, sunt la numărul singular.

Substantivele, cari arată mai multe ființe sau mai multe lucruri, sunt la numărul plural. (Câțiva copii repetă regulile).

Aplicarea: Câte numere are dar substantivul?

Cetesc regulile învățate din cartea lor de gramatică. Aplic cele învățate în bucata „Ocupația oamenilor”, provocând elevii să-mi spună la ce număr sunt substantivele.

Ca temă de casă, le dau să-mi scoată pe caetele lor, 10 substantive la numărul singular și 10 substantive la numărul plural.

* * *

Preocupări metodologice și educative în cursul lecției.

A. Educația intelectuală. S'a mărit bagajul de cunoștințe al copiilor. Li s'au dat cunoștințe despre numărul substantivelor. Am cultivat și funcțiile sufletești, ca: atenția, prin faptul că elevii au fost atenți la lecție. Judecata s'a dezvoltat atunci, când au fost puși să judece câte ființe sau lucruri arată substantivul. Memoria s'a dezvoltat prin faptul că elevii au ținut minte cele învățate, despre ce au făcut dovadă, când i-am pus să le aplice în bucata „Ocupația oamenilor”. Am respectat principiul activ, pretinzând tot ce a fost posibil de la elevi. Principiul intuitiv l-am respectat prin faptul, că am analizat exemple mai apropiate de sufletul lor. Am întrebuițat forma întrebătoare (euristică), prin faptul că am pus elevilor întrebări. Metoda întrebuițată a fost cea inductiv și analitico-sintetic, prima dată analizând și apoi sintetizând.

B. Educația sentimentelor. Am dezvoltat sentimentul de încredere, în universalitatea regulilor gramaticale, prin faptul că elevii s'au putut convinge în cursul lecției, că în toate cazurile, când un substantiv arată o singură ființă sau lucru, este la numărul singular. Am năzuit a le cultiva plăcerea de a-și exprima cât mai corect gândurile.

C. Educația voinții. Am dezvoltat voința în mod direct, prin deprinderea de a aplica cele învățate într'un text oarecare.

Indirect am dezvoltat-o prin cunoștințele date și sentimentele dezvoltate, cari vor forma motivele și mobilele lor de acțiune.

D. Educația fizică. Am respectat principiul educației integrale (a corpului și a sufletului), executând cu elevii câteva mișcări, când am constatat că atenția lor e șovăelnică.

Stana Ioan
cl. VII a.

Discuțiuni critice,

asupra lecției de probă, ținută la gramatică: „Numărul substantivelor” cu clasa a III-a a școlii de aplicație de pe lângă școala normală de învățământ.

din Arad, în ziua de de 27 Noembrie 1934, ora 9-10, de elevul Stana Ioan.

Auto-critica. M'am conformat planului. Lecția cred că mi-a reușit. Totuși remarc următoarele: la lecția indirectă a trebuit să schimb tema de lucru, fiindcă tema pe care voiam eu să le-o dau o mai făcuseră odată. În timpul lecției am avut câteva greșeli de pronunțare.

Propunător: *Stana Ioan.*

Critici oficiali: Critic I. *Niculescu Julian.* La lecția indirectă a dat copiilor să copieze aceiași poezie, pe care au mai copiat-o odată¹⁾. N'a corectat răspunsul greșit al unui elev. La substantivul „tabla” a întrebat greșit: „Câte ființe arată”, tabla fiind un lucru; s'a corectat însă imediat. Lecția aceasta și-a ajuns scopul. Copiii au asimilat-o pe deplin.

Critic II. *Pârvan Pantelimon.* Ordinea trebuia mai întâi restabilită și apoi să înceapă lecția. La lecția indirectă întreabă pe copii pronumele posesiv, pe care ei nu l-au învățat. Pregătirea i-a fost prea lungă. Când copiii au amintit despre tablă și burete, propunătorul trebuia să-i provoace pentru a forma o propozițiune cu aceste două substantive și nu: „Care ar fi propozițiunea despre tablă și burete”. Propunătorul are un merit foarte mare, pentru că s'a interesat și de copiii mai slabi, în special de eleva X care cu toate că are auzul puțin alterat, a dat răspunsuri satisfăcătoare. Eu mă declar foarte mulțumit de lecția lui Stana.

Alți critici. *Costescu Iosif.* La lecția recapitulativă trebuia să pună pe elevi să dea exemple de substantive și să motiveze faptul pentru care sunt substantive. A avut unele întrebări neprecise. Cu toate acestea sunt mulțumit de rezultatul lecției.

Părerea d lui institutor. Câte părți de vorbire avem noi? Este o întrebare eronată, fiindcă elevii nu le-au învățat pe toate, ci numai patru. Prin urmare propunătorul trebuia să întrebe: Câte părți de vorbire cunoașteți voi? Elevul Glück chiar a amintit că avem șase părți de vorbire. Exemplele spuse de elevi, cu toate că nu cadrează cu cele din plan, dar sunt corespunzătoare, trebuiesc luate în considerare și acestea analizate. Pe cât e posibil trebuie să respectăm spontaneitatea copilului. Am observat multă prezență de spirit la propunător, precum și o atitudine demnă în tot cursul lecției. Intervenția propunătorului a fost totdeauna la locul ei. Planul a fost bine conceput, iar desfășurarea lecției lăudabilă.

Părerea d lui Director T. Mariș. Dl. director al școlii de aplicație, Teodor Mariș, subliniază ca foarte justă critica elevului Pârvan, care a dat dovada unei atențiuni încordate, în desfășurarea lecției. În ce privește ob-

¹⁾ Dacă în observațiile făcute sunt remarcate greșeli, cari din planul scris nu rezultă că le-ar fi făcut propunătorul, înseamnă, că propunătorul în unele părți ale lecției s'a abătut dela planul scris cu sau fără știre.

servajia elevului Niculescu, care zice, că propunătorul n'ar fi corectat răspunsul greșit al unui elev, dl. director cere ca criticul să-și noteze răspunsul greșit al elevului și să nu vorbească în generalități. Planul este foarte bine conceput, elevul Stana, dând dovadă că știe pune în practică cunoștințele teoretice dobândite în 6 ani de școală normală. În cursul lecției, propunătorul a avut o atitudine demnă, ce a inspirat încredere elevilor. Totuși am de făcut o observație, care privește pe toți propunătorii din viitor. În școala primară avem mai mult exerciții gramaticale decât gramatică propriu zisă. De aceea trebuie să provocăm copilul să ne spună câteva substantive, apoi să motiveze faptul pentru care cuvintele spuse sunt substantive și numai la urmă să-l întrebăm și despre regulă. Impărțirea tablei în două pentru a scrie două categorii de substantive o aprob în mod categoric și o recomand și pentru viitor acelor cari vor avea lecții unde acest lucru se poate face, însă să nu se accentueze prea mult, că substantivele cari arată o ființă trebuiesc scrise *în partea stângă a tablei*, etc. pentru că copiii, chiar și dacă numai câțiva, pot fi de credință; că substantivele: copilul . . . etc. sunt la numărul singular pentru că sunt scrise la stânga. La analizarea exemplelor în predare, era mai bine dacă propunătorul întreba „la câți copii te gândești tu, când zicem sau scriem vorba, copil” decât: sunt mai mulți copii sau nu?

La „asociere”, după prima întrebare de sinteză: „*Copii! substantivele: copilul . . . etc. câte ființe sau lucruri arată?*”, bineînțeles până aici se făcuse deja analiza necesară, propunătorul trebuie să enunțe hotărât și categoric: *Aceste substantive sunt la numărul singular.* (Vorba singular se scrie apoi la tablă deasupra grupului de substantive, cari ne arată o singură ființă sau un singur lucru).

Tot așa și după a doua întrebare de sinteză care are menirea de a evidenția pluralul substantivelor.

Apoi întrebăm: La care număr stau substantivele: copilul . . . etc. (cari sunt scrise pe tablă într'o grupă)? Pentru ce zicem că sunt la numărul singular: Dar substantivele: școlarii.. etc. (cari sunt scrise pe tablă iarăși într'o grupă)? Pentru ce sunt aceste la numărul plural?

După aceasta urmează ultima întrebare de sinteză, *generală*, care are de scop îmbinarea celor două răspunsuri parțiale într'unul singur ridicându-ne astfel la abstracțiune: Când zicem deci că este substantivul la numărul singular și când la numărul plural?

Răspunsul copiilor, la această întrebare de sinteză, este generalizarea — regula — care după o predare metodică, după o analiză logică bine condusă, cu siguranță va fi cel adevărat.

Raportul statisticalui. Scopul acestei statistici nu este a se ști câte

întrebări se pun unui elev, ci este de a obișnui pe normaliști să se ocupe de toți copiii din clasă și încă în mod proporțional. Nu unul să fie chestionat de 10,20 de ori iar alții numai de 2,3 ori. Dacă unul sau unii elevi totuși sunt chestionați mai de multe ori decât alții, propunătorul este obligat să motiveze acest fapt.

Clasa III.

Catedra

%. — = 1 +++++ = 10	Nedelcu — = 1 +++++ = 10	Budișteanu — = 1 +++++ = 8	Lufai — = 1 +++++ = 6
Pop. Alexandru — = 1 +++++ = 9	Crișovan — = 1 +++++ = 8	Ilica T. +++++ = 6	Vindholtz — = 6 +++++ = 6
Moldt. — = 10 +++++ = 6	Omescu — = 1 +++++ = 9	Ambruș — = 1 +++++ = 6	Gück — = 1 +++++ = 10
Olteanu — = 1 +++++ = 9	%. — = 1 +++++ = 9	Batolovici — = 1 +++++ = 8	Cirici — = 1 +++++ = 9

La lecția de probă ținută de Stana Ioan, au fost 13 întrebări, la lecția recapitulativă, repartizate câte una la băieții cari s'au ajuns. La lecția progresivă au fost 110 întrebări, repartizate între 6—10 întrebări de elev.

Diverse.

Sărbătorirea unui om pus la locul său.

În seara zilei de 22 Decembrie 1934, revizorul școlar de Arad d. Lazăr Igrășanu a fost sărbătorit de toți învățătorii și prietenii din Arad și județ, printr'un banchet dat în onoarea Dsale.

Pe lângă mulțimea învățătorilor d.n localitate și județ, la serbare au participat și dnii: inspector Evuțianu, inspector Dinescu-București, insp. Cioată etc.

Serbarea tot timpul a avut aspect de mare animație pentru sărbătorit. N'a fost persoană din cele peste 400 suflete, care să nu-și manifeste sim-

patia și caldele sentimente pentru d. Lazăr Igrășanu, persoană în care putem spune, că e întrupată toată bunătatea, bunăvoința și râvna unui om pus la locul lui.

Din cuvintele ce i s'au adresat la masă, pe cari să le alegem? Căci toate l-au descris ca pe un devotat membru al corpului didactic, ca pe un bun conducător al dascălilor și în fine ca pe un servitor al lor! Pentru că cei mai buni ani din viață i-a petrecut în revizorat, sfăluind și îndemnând pe învățători pe calea cea bună.

Aceasta este o latură a persoanei noului revizor.

Cât privește construcția sufletească, d. Igrășanu a fost și e omul care a avut în suflet săpată adânc *virtutea* și mai ales *răbdarea*; așteptând fără a se ambala la diferite trăsuri politice, timpul când din umilul supus la ordine să devie gospodarul și însuși conducătorul revizoratului de Arad.

Pentru acest om și în onoarea acestui dascăl, s'a dat banchetul po menit mai sus . .

Primul toast a fost pentru M. S. Regele Carol II, ținut de d. inspector Evuțianu, bătrânul dascăl cu părul cărunț albit de ani, în serviciul școlii și cauzei culturale a României Mări. Apoi D-sa a relevat calitățile revizorului Igrășanu, aducându-i elogii, — după cum spune însuși d. inspector — binemeritate

Al doilea a vorbit d. insp. Dinescu toastând pentru d. ministru dr. C. Angelescu al doilea Spiru Haret al României, părintele școlii românești.

În continuare D-sa a subliniat calitățile noului revizor școlar, pe baza căror s'a fundat numirea lui Lazăr Igrășanu ca revizor. D. inspector mișcat de simpatia ce manifestă dascălii meleagurilor arădane d. revizor a exclamat către învățători: sărbătorind într'un număr așa de mare și manifestând cu așa mare elan pentru domnul revizor, pe lângă asigurarea dragostei revizorului vostru, spun că ați acaparat și dragostea noastră a inspectorilor Căci o unire în cuget și simțiri e singura ducătoare la scop.

D. insp. Cioată prin cuvintele sale pline de căldură către învățători și către noul lor conducător, își exprimă încredere în faptul că învățătorii vor fi un conglomerat indistructibil și pururea uniți în jurul bunului lor revizor.

Au mai vorbit d. dir. Cristea, d. Boariu, d. Furdui din Bocsâg, care într'un elogiu plin de vervă, descrie personalitatea noului revizor. Iar d. Lucașu dă cetire unei telegreme adresate d. dr. C. Angelescu și una guvernului, prin care li se aduce mulțumiri, „că s'au gândit ca și învățătorii — nu ca în alți ani — să aibă sărbători albe, adică fericite, achitându-li-se salariul de sărbători.

Tuturor le a răspuns sărbătoritul, adânc emoționat, mulțumind tuturor pentru onoarea ce i s'a făcut, să fie sărbătorit.

Atmosfera plăcută a serbării și mulțumirea sufletească a celor prezenți la serbare, au dovedit efectiv, căldura sfântă ce unește sufletele învățătorilor cu ale conducătorilor lor și armonia ce domnește în această corporațiune sau mai binezis în tagma dascălească...

Ion Blaga

Precizări.

În complexul vieții umane, entuziasmul generațiilor tinere este temperat de înțelepciunea bătrânilor: după cum conservatorismul acestora din urmă, este de multe ori, atenuat de dinamismul tinerilor. „Tânăr” și „bătrân” noțiuni relative. căci, adeseori, sub masca fizică a tinereții, zace un suflet blazat, mizantrop; iar sub cununa pletelor albe, trăiește un spirit însuflețit de clanul voinței creatoare. O delimitare nu se poate face. Ar fi și nefiresc. Unde sfârșește tinerețea? Unde începe bătrânețea? Iată întrebări la care, valabil pentru toate cazurile, nu se poate răspunde.

Există, însă, oameni refractari oricărei tendințe de progres, de înnoire după cum ființează indivizi indiferenți față de toate schimbările vieții. Ei se găsesc printre semenii noștri de toate vârstele.

Orice comunitate, orice corporație, are datoria să evite instalarea lor în locuri de conducere.

* * *

După aceste considerații generale, absolut necesare, sunt dator cu un răspuns acelor colegi, cari, din imbolduri al caror mobil nu-l discut, au pus în discuție capacitatea de conducere a Comitetului Asoc. inv. din acest județ. S'au adus acuze neintemeiate. S'a cerut demitera întregului Comitet, ca incapabil.

Dar care comitet, din câte s'au perindat la conducerea Secției noastre, a lucrat cu mai multă râvnă? Nu sub auspiciile lui s'a infiripat Banca Învățătorilor și Secția de ajutor mutual pentru înmormântare.? Nu prin conducătorii de azi, am ajuns la curent cu plata obligațiunilor statutare față de Asociația regională și față de cea generală? Nu tot prin această conducere, — cu concursul știut al câtorva personalități de bine din afara noastră, ființează această revistă, organul de respirație al Asociației noastre județene? Să ni se spună, care secție județeană a făcut mai multe realizări în 2¹/₂ ani?

Nu tămăiez pe nimeni. Colegii o știu. Să recunoaștem, însă, meritele acolo unde ele sunt, mai ales atunci când nu ne-o cere nimeni s'o facem.

Că vor fi fost unele mici greșeli —, acelea eu le-am relevat în Adunarea generală, din vara trecută. Astăzi ele nu se mai repetă.

Statificarea localurilor de școală — foste confesionale ort-rom., constituie o problemă care, să fim serioși! — nu se poate rezolva în cadrul unei acțiuni izolate a unei secții județene.

Se uită lupta care a dus-o Asociația noastră pentru realizarea acestui deziderat?

Impotriva rezolvirii acestei chestiuni se ridică unele obiecțiuni delicate, pe cari nu le putem discuta aici.

Integrarea județului Arad în zona eteroglotă? N'ar fi fost rea, dacă legiuitorul ar fi prevăzut, însă, avantajile pentru toți învățătorii din această zonă, indiferent de proveniență.

În felul cum este legiferată azi, această dispozițiune este inaplicabilă. Cum pot primi eu salariu dublu și scurtarea termenului la înaintări și građații și colegul meu, originar din satul-ori județul unde funcționează, deși muncește la umăr cu mine, să nu se bucure de nici unul din aceste drepturi?

Improprrietărea învățătorilor este o revendicare dreaptă, dar târzie. A trecut epoca improprrietărilor. Când s'a legiferat reforma agrară, n'aveam o Asociație puternică, bine organizată, ca azi, care să susțină interesele noastre.

Dacă — prin imposibil — s'ar legifera acum acest drept, puțini ar beneficia de el, căci nu mai sunt terenuri disponibile.

Să presupunem că acțiunea începută împotriva Asociației este alimentată de gânduri bune, de tendințe inoitoare. Aceasta nu scutește de loc, pe cei cari o duc, de a alege argumentele, de a-le supune unui discernământ conștiincios; altfel dovedesc că lupta lor este bazată pe alt soi de sentimente.

Recunosc că, în comitetul de conducere al Secției noastre județene, trebuie să fie reprezentate toate vârstele, pentruca, în luptele profesionale, să nu fie neglijate interesele nici uneia dintre ele. Vom vedea în ce măsură. Adunarea generală, din anul acesta, va ține cont de această necesitate.

O spun apăsât. Întreaga învățătorime trebuie să se intereseze de activitatea Asociației, luând parte la toate manifestările ei, propunând soluții, cerând lămuriri; dar toate leal, camaraderește.

La viitorul congres, va veni confruntarea. O aștept. Până atunci, sunt dator cu aceste precizări.

Nicolae D. Cârstea.

O vizită la așezământul pentru oarbe din Arad.

Comunicarea Domnului prof. T. Mariș că a doua zi 15 Decembrie 1934, vom vizita „Așezământul pentru oarbe” din loc, a trezit în conștiința noastră fel de fel de curiozități asupra modului de viață a acestor ființe nenorocite, mai ales în ce privește câștigarea de cunoștințe, fără impor

văzului. Deși vizita noastră a fost precedată de informațiuni cu privire la educarea și instrucția copiilor debili și anormali, educabili din partea Dlui profesor, totuși nici unul nu am fi putut bănui cele văzute în acest institut. Deși lipsite de simțul văzului, aceste ființe au dovedit că prin simțul tactului foarte dezvoltat, au ajuns să producă lucruri cari pe noi ne-au uimit și ne pun pe gânduri.

Am plecat toți elevii clasei a VII-a împreună cu Domnul prof. Teodor Mariș (prof. de pedagog.) să vedem ce se petrece în acest așezământ de mulți poate ne luat în seamă.

Am ajuns la poartă. În timpul când așteptam la scări făcându-ne cunoscută prezența, conducătorilor acestui institut, de după gardul curții apărură o fetiță care pipăind pereții clădirii ajunse la intrare și deschise ușa urcând scările cu atâta siguranță, în cât noi toți cei ce priveam, nu știam ce să credem. Pe coridorul clădirii o curățenie de nedescris și o liniște de mormânt. Pe din'aintea noastră trecură sărmanele fete conduse în clase de conducătoarea lor. Toate veniră ținându-se una cu alta de mână, însă nici una nu greși ușa clasei sale. În sfârșit iată și două fetițe venind foarte grăbite una se lovi cu capul de rama ușii. Din piepturile noastre acelor ce priveam acest spectacol, eși un adânc suspin.

Mai întâiu conduși de Domnul Ioan Grama, directorul așezământului am vizitat atelierul. La patru mese ședeau patru fete lucrând sub paza unei supraveghetoare. Lucrurile lor de mână erau de o frumsețe uimitoare. Perii, impletituri și multe alte lucruri, par'că erau confecționate de mașinile cele mai perfecționate și nu de mâinile unor ființe ce nu văd lumina zilei. Fetele lucrau de zor la niște impletituri. Mult ne-am minunat de cele ce vedeam și sufletele noastre a tuturor se umpluseră de o grozavă compătimire, față de aceste nevinovate creaturi.

După aceea trecurăm în dormitor. Curățenie exemplară domnea peste tot. Paturile alineate frumos, acoperite cu cerceafuri albe, făceau frumseța dormitorului. Razele soarelui păreau a compătimi și ele, pe acestea ce nu i-au putut vedea strălucirea nici odată. Nu pot trece fără să nu remarc faptul, că deși acestea fără ochii trupești, de pe peretele dormitorului lor nu lipsește icoana Mântuitorului, dovadă vie că ochii lor sufletești caută neîncetat spre El.

De aci am intrat în sala de clasă, unde Domnul Director Ioan Grama le-a ținut o lecție de geografie „România” (hotare, munți și ape). Băncile sunt așezate în semi-cerc. Efectivul clasei era din 18 fete, dintre care vre'o șapte anormale. În câteva cuvinte Domnul Director Grama ne explică diferitele tipuri de anormalitate și provoacă pe câte una dintre acestea la răspuns. După acestea Dsa a trecut la lecția ce avea de predat, fetelor normale... ca inteligență, dar lipsite de văz și acestea.

Lecția făcută orbilor, în decursul ei respectă treptele formale întocmai ca și lecțiile făcute de noi văzătorilor. Ca dovadă reproduc aici planul lecției făcută de Domnul Director I. Grama; așa pe cum l-am putut schița la fața locului.

a) *Lecția recapitulativă*: Semnele cartografice (harta orbilor).

b) *Lecție progresivă*: „România”.

A. Partea I-a a orei.

a) *Preocupări disciplinare*. Le spune să „fie toate atente pentrucă acum vor învăța ceva. „Fetelor fiți atente, că astăzi vom învăța o lecție de geografie!”

b) *Lecție recapitulativă*. Dsa caută să vadă dacă fetele cunosc semnele hărților lor. „Pe ce cunoști tu „N” apele? (pe o linie) Dar hotarul convențional pe ce-l cunoști? (pe o linie punctată). Munții pe ce-i cunoașteți voi? (pe niște cruciulițe) etc. etc.

B. Partea II-a a orei.

Lecția progresivă: „România”.

Pregătirea. Discută cu fetele despre satele de unde sunt ele. „De unde ești tu? Cine e conducătorul satului vostru? Ce este un sat? Dar mai multe sate ce formează? Așa procedează până ce ajunge la „țară”. „Spune „M” o poezie despre țara românească!” (Coroana României).

Anunțare. Vom învăța noi acum despre România!

Prezarea. I. Le spune hotarul din spre răsărit, trecând mâna ficărei fete peste hotarul de care vorbește, pipăindu-l.

Așa se procedează până ce toate fetele au pipăit hotarul din spre răsărit. În urmă la fel și cu celelalte hotare, munți, ape, etc.

Rezumat. Provoacă fetele să arate cele învățate. „Care este hotarul de răsărit? Arată-l pe hartă!” Așa se procedează cu toate cele învățate până la stârșit (se rezumă).

Aplicare. Fetele sunt puse ca să implante niște ace pe hotarul natural și pe cel convențional. „Fetelor! Vă dau cu niște ace, unele cu gămălie mare iar altele cu gămălie mică. Pe cele cu gămălie mare să le implantați voi pe hotarele naturale ale României, iar pe cele cu gămălie mică pe hotarele convenționale.

Fetele au făcut întocmai cum li-s'a spus. Pipăind semnele hărții au implantat acele aproape fără greșală atât pe hotarele naturale cât și pe cele convenționale. Din cauza că fie care elevă e condusă, să pipăie cele ce vor să învețe, lecția decurge foarte încet. Răbdarea și zelul propunătorului întrece orice așteptare după cum ne-au dovedit-o în fapt Domnul Director I. Grama, precum și Doamna Elena Cărpinișan profesoara acestui institut. Acest așezământ

pentru oarbe din Arad, datează din anul 1923 organizat fiind de Domnul Dir. Grama a cărui muncă titanică întrece orice așteptare fie cât de pretentioasă.

Din clasa aceasta am trecut în a doua sală a Dnei prof. Elena Cărpinișan unde am asistat la o lecție de scris-cetit.

Între lecția de geografie și lecția de scris-cetit s'a făcut o variație când fetele au intonat cu corul lor ingeresc mai multe cântări cari prin interpretarea lor au făcut ca ochii multora să fie scăldați în lacrimi de compătimire. Întăiu au cântat „Sfânt, sfânt... și se cuvenea aceasta deoarece nădejdea acestui „Sfânt” o au ele și nu frumusețea lumii. După aceea cântă „Mărirea lui Dumnezeu în natură și apoi Idilă Bihoreană” de Dragoi. Cuvintele „Dare-ar Dumnezeu să dee, omul năcăjit să pee. Să rămână cu-i e bine, să se sature de lume”, au făcut ca izvorul lacrimilor să ne inunde din nou ochii. Au urmat apoi și alte cântări între care „Santa Lucia, Dor de sat, de Dinicu-Imnul Astei, O ce veste minunată și Sus în cer....” o cântare foarte duiosă mai ales prin cuvintele: „Sus în cer e patria mea, căci acolo e fericirea.” pe care ele o cântă ca un imn specific lor.

S'a trecut la scris-cetit. Una dintre fetele cele mai bune la scris, ne-a arătat cele două sisteme de literé cu care scriu orbii.

1. Alfabetul „Braille” pe placa sistem „Braille”. Această placă are 21 de sîre în cari sunt mai multe celule, cari prin puncte reprezintă literile orbilor. Pe fundul unei cutii de mărirea acestei plăci se așează foaia de hîrtie pe care voim să scriem. Peste foaie se pune placa aceasta de metal. Cel care scrie, prin simțul tactului (pipăitului) face în cadrul unei celule, litera ce voiește să o imprime pe hîrtie. De exemplu litera a=, (o împunsătură), b=, etc. Urmele acestea sunt făcute cu ajutorul unei sule.

2) Sistemul „Klein” se deosebește de cel „Braille” prin faptul, că literele sunt făcute de niște acc așezate astfel încât prin apăsarea pe hîrtie, lasă urma literelor mari din alfabetul latin. I-s'a dat acestei eleve să scrie cu litere latine, sistemul „Klein”: „Școala Normală din Arad”, și în câteva secunde, lucrul l-a îndeplinit.

La cetit, ele cunosc pe baza simțului tactil împunsăturile, fie a sistemului „Braille”, fie cel al lui „Klein” pe care după cum am văzut, îl putem ceti și noi. Despre eleva aceasta, Domnul Dir. Grama, ne spune că poartă corespondență cu orbii, aproape din toate țările Europei.

Am văzut apoi cum calculează orbii. Unei fete i-s'a dat să facă înmulțire și anume să înmulțească numerele:

$$4268 \times 24,3$$

Felul cum scriu și cum calculează ni l-a spus una dintre eleve: „Noi orbii scriem literele și numerele de la dreapta spre stînga, pentru ca atunci

când cetim să putem ceti cum trebuie!" Calculul s'a făcut cu ajutorul unei cutii, care deschisă se prezintă așa.

18

25	Numărul			
	1	2		
	3	4		
	5	6		
	7	8		
	9	0		
	,	=	11	
	+	-	×	:

In
fiecare
despărțământ
al cutiei
se găsește
un număr
sau
un semn
pentru
calculat

Cu simțul pipăitului aranjează numerele în pătratele din partea stângă a cutiei deschise. Socoteala s'a făcut cu multă precizie. In urmă, am văzut o lecție de cetire. Alfabetul a fost cel al lui „Braille”. Așa de bine au cetit fetele încât ne-au uimit pe toți.

După terminarea lecțiilor, Domnul prof. T. Mariș in cuvinte foarte frumoase mulțumește conducătorilor acestui institut, pentru bunăvoința cu care ne-au primit. Le mulțumește și pentru tactul pedagogic cu care atât Dl. director cât și Dna prof. Cărpinișan ne-a condus astfel încât in cele două ore petrecute in institut am cunoscut ceea ce este mai caracteristic în educația și instrucția oarbilor. Remarcă mai departe, Dl. profesor, importanța misiunii pe care in cea mai mare modestie o îndeplinesc factorii educativi ai acestui așezământ: Dl. director Ioan Grama și Dna prof. Cărpinișanu. Misiunea Dstă este mare nu numai prin faptul că ajutați, prin știința Dstă și prin nețărnumurita Dstă răbdare, acestor ființe incercate de soartă să trăiască o viață mai omenească, putându-se bucura și dănele de unele plăceri sufletești: muzică, cor, lectura, lucru... și le salvați de alunecuşul moral la care ar fi expuse, în lipsa educației și instrucției ce o primesc aici, ci și prin faptul că dați prin ele societății, ființe cari sunt capabile să lucreze și ele, deci membre folositoare. Munca Dstă merită toate considerațiile din partea societății.

Prin cuvintele foarte indiuoșătoare adresate elevelor, a căutat, Dl. prof. dacă poate fi vorba de așa ceva, să le aducă o mângăere in situația nefericită in care se

găsesc. Voi, prin producțiile voastre de azi: lucrări în atelier cunoștințe, lectură, cor ați fost în stare să ne produceți, nouă, cari am venit să vă vizităm, o adevărată plăcere, pentru care vă mulțumim. Urmați și mai departe statul conducătorilor voștri și Dumnezeu vă va ajuta să vă puteți lumina și cultiva sufletele voastre spre mulțumirea întregii societăți, care se bucură foarte sincer când știe că și în viața voastră poate exista o parte de lumină. La plecare fetele au cântat foarte frumos „Mulți ani traiască”.

Cu o jale adâncă păstrăm în suflet amintirea acestei vizite care ne-a șters orice urmă indoelnică, de inactivitate a acestor sărmane fete. Lipsite de lumina ochilor, totuși au dovedit și vor dovedi oricărui că prin munca, voința lor și a conducătorilor distinși ai lor, produc mai mult de cât unii dintre cei ce au vederea și se imbuibă în plăcerile și frumusețile lumii.

Ardelean Gheorghe
cl. VII norm.

RECENZII

Mihail Roșu Martinoviciu, *dascăl bănățean din secolul al XVIII-lea de Ștefan Stoicănescu*. Biblioteca Asociației Învățătorilor Bănățeni No 1 Timișoara 1934, 34 pagini, lei 15.

Inițiativa luată de Asociația Învățătorilor Bănățeni de a înființa o bibliotecă în care să se găsească toți acei dascăli umili și necunoscuți ce-au pus bazele culturii neamului nostru, luptând cu greutate și neînchipuit de mari, o socotim bine venită. În adevăr, cea mai mare mândrie a unui neam sunt oamenii săi mari. Printr'o ironie a sorții însă, aceste lumini le poartă dealungul veacurilor dovada existenței și a înălțimii spirituale la care s'a ridicat un popor, trăiesc ignorate de către aceia în slujba cărora s'au pus, sau sunt intenționat striviți de călcăiul unor stăpânitori care și-au făcut un merit din a ține o națiune în întuneric o mie de ani.

Una din aceste lumini a fost Mihail Roșu Martinoviciu, a cărui viață ne-o povestește în scurte cuvinte domnul Ștefan Stoicănescu. Autorul, pe care îl presupunem nu numai un cercetor indiferent care și-a satisfăcut o curiozitate științifică, ci și un îndrăgostit de trecutul neamului, a găsit frumoase cuvinte de laudă pentru umilul dascăl din veacul al XVIII-lea.

Incadrată în timpul care a produs-o, opera lui Mihail Roșu Martinoviciu la porțile unei lucrări monumentale, căreia i-au lipsit numai împrejurările favorabile și orizonturile unei culturi mai vechi, pentruca să fi făcut din dascălul bănățean un deschizător de drumuri noi în domeniul vast al pedagogiei.

Alături pentru importanța pe care o prezintă cunoașterea distinsului dascăl, cât și pentru dragostea cea mare pe care domnul Ștefan Stoicănescu a pus-o în culegerea datelor biografice și mai ales pentru închinarea frumoasă ce i-a făcut-o în cuvinte măestrite, recomandăm cartea cu toată căldura și-i rugăm pe toți colegii noștri să și o procure.

C. Dogariu

Anuarul școlael normale din Deva No. II-14. Sub îngrijirea d. C. Sporea dir. șc. norm. din Deva, s'a tipărit anuarul acelei școale pe anii : 1930—1934 (patru

ani) Anuarul cuprinde bogate cronici și dări de seamă asupra situațiilor școlare din anii menționați, precum și statisticele cu situațiile examenelor de diplomă și definitivat ținute în acei ani la școala norm. din Deva.

Însă, faptul care ne determină să menționăm și mai mult să recomandăm acest anuar, este capitolul „Societatea” din studiul d. C. Sporea tipărită în volumul „Datoriile învățătorului”. În acest capitol sunt bine relevate aspectele vieții sociale, anume: aspectul economic, cultural, juridic și politic, precum și raportul între individ și societate. Anuarul are o mulțime de fotografii cu obiceiuri de Crăciun, viața în școală tablouri etc.

Anuarul școlii normale „Pitești, pe anul 1932. Acest anuar e întocmit de încercatul pedagog d. Radu Petre dir. școlii. E tipărit după cum spune însuși autorul: „pentru foștii săi elevi și pentru lumea școlară”. Din dările de seamă, reesă o bună organizarea școlii condusă de d. R. Petre.

I. Blăgăria

Cărți și reviste.

Timocul. Am primit la redacție No. 7 și 8 din această revistă culturală, ce apără interesele românilor din dreapta Dunăii. Acest organ al soz. „Timoc” apare în București sub responsabilitatea d. Dr. P. Vodă Tomireanul. Revista are un sumar bogat, la care a contribuit E. Bucuța, Batzaria etc.

E interesant articolul d. A. I. Andrei intitulat „În apărarea românilor de peste hotare” însoțit și de o hartă documentară asupra pământului locuit de români în Jugoslavia și Bulgaria. Revista merită toată atenția Red. și Adm. București B-dul Carol I No. 6, Abonamentul 100 Lei anual.

Catedra No 34 E o revistă admirabilă. Exemplarul cel am în față, în recto are fotografia oferită revistei cu autograf, de însuș Marele Voevod de Alba-Iulia. Revista e însoțită și de o broșură No. 6. a bibliotecii „Catedra”. Căci această revistă și a propus să edteze o bibliotecă ce a ajuns până în prezent la șase numere cu lecturi pentru serbări școlare, cercuri culturale etc. Desigur munca e la început, dar cei grupați în jurul revistei în frunte cu d. D. T. Faur, sunt o garanție de rezultate bune și că propunerea va fi dusă la scop.

De aceea o recomandăm călduros.

Revista școlii No. II 934. Simți o plăcere să citești această revistă. În paginile ei, observi gânduri curate și clare. Numărul de față are un sumar bogat, scris cu înfățișare de distinși învățători ai asociației Botoșene. Semnează articole bune d. M. Apostol, I. R. Ionescu, Gheorghiu, Costiniu și Gh. Mihalciuc. „Cum știm noi să luptăm” este articolul d. Gh. M. în care se relevă just faptul unde am ajuns cu lupta pentru re-âstgarea drepturilor noastre neglijate.

E foarte adevărat, noi prin paginile noastre din z'are, reviste etc. am ajuns la treapta banalității, căci singurul vinovat l-am atlat pe Ministrul școlii, atâta tot. Or dacă pătrundem puțin lucrurile, vom observa că noi înșine cădem sub acuzațiile noastre căci doar noi la diferitele epoce când am fost lăsați în afară de legi sau mai bine zis neglijăți, am trăit. Aveam asociație ca și azi etc. Cum de ne-am trezit numai la ari de zile, că suntem neîndreptățiți etc.

Să nu mai adaug faptul împrejurărilor sociale și economice de azi în comparație cu cele de atunci.

Așa că vederile colegului deja Botoșani sunt verosimile, când aruncă vina cea mai mare pe asociația învățătorilor, desigur documentat. Mai ales când ne gândim că aveam și atunci ca și azi parlamentari din tagma noastră

Deasemenea chestia tineretului cu bătrânul relevată de autor, este încă o vină a noastră. Eu aci găsec și un alt fapt, ce denotă o necivilizație. Pentru Dumnezeu ce suntem, oameni sau animale? Căci, numai animalele nu se pot înțelege. Trebuie să ne civilizăm și să ne vedem lungul nasului fiecare. Doar avem pretenția de oameni culți. Deci, să desbrăcăm haina egoismului, orgoliului și vanității. Să ne înțelegem și să ne pricepem unul pe altul; dacă vrem să ajungem bine! Dacă nu, putem să ne desconsiderăm noi înșine, înainte de a ne privi societatea, ca niște elemente ridicole.

Curentul activ No. 1/1934 În această revistă se discută problemele învățământului activ. În numărul acesta la pagina medico-pedagogică semnează d. Dr. A. Iancu docent Univ. „Glandele paratiroide în igiena mentală”. Incepând cu acest număr, revista publică o serie de metode științifice pentru cunoașterea individualității copilului, elaborate de Institutul de Psihologie al Univ. din Cluj

Școala Garașului No. 9 și 10/1934 Apare sub îngrijirea revizoratului școlar. Redacția se ocupă de „problemele statului și împrumutul de înzestrare”. Revista e în anul al 6-lea.

Revista învăț. Gorjone No 9 și 10 1934 Numărul este închinat sărbătoririi D. Ministru C. Angelescu Revista învățătorilor gorjeni apare în haina unui stil curat și bine îngrijit.

Izvorașul. A apărut No. 11—12 din revista „Izvorașul” pe luna Noembrie Decembrie 1934 în 60 pagini cu un bogat și variat material de folklor muzical, cântece școlare și jocuri naționale, modele de cusături naționale, articole referitoare la muzică, istoria medicinei, portul românesc, basme, doine, cântece, chiuituri, descântece, credințe și obiceiuri, ghicitori, colinde și orații, jocuri pentru copii, glume, ect. În partea finală, de țearru sătesc, două dialoguri „Credința,” și „Samarineanul milostiv”, precum și un bogat material de poezii și monoloage foositoare pentru festivități școlare.

„Izvorașul” își încheie bilanțul anului 1934 cu un bogat sumar și frumos succes moral. Este singura revistă de muzică și folklor din țară, care, trecând peste piedici mari, a știut să le înfrunte cu toată puterea curajului, făgăduind pentru anul 1935 o cât mai stăruitoare râvnă și interesant material folkloristic de fiecare lună.

Revista apare din 1919 sub conducerea D-nei Olimpia și Preot Gh. N. Dumitrescu.

O recomandăm cititorilor noștri cu toată căldura.

Redacția și Administrația în BISTRIȚA—JUD. MEHEDINȚI.

Revista asociației învăț. din orașul și jud. Bălți aduce un sumar bogat. E în anul 7 de existență, No. 10, 11 și 12.

Vremea Școlii No 10-11 anul 7 are un cuprins bogat, material mult și variat. În acest număr se publică și discursul defunctului mitropolit Pimen al Moldovei, ținut cu ocazia congresului învățătorilor din țară la Iași.

Tribuna Școlii este ziarul bilunar al asociației profesorilor secundari din România, intitulat organ de luptă și apărare a învățământului românesc și editat de cercul prof. secundari din București. Abonamentul anual 100 lei, iar Redacția și Adm. e. în Str. Gutenberg No. 6.

Grulul Dâmboviței. A apărut No. 8 și 9 din această revistă la Târgoviște Are un sumar variat, Revista se prezintă în condiții bune și merită să fie citită Noi o recomandăm cu plăcere.

Răsal Soare este revista pentru răspândirea metodului activ și creator, apare la Blaj și cuprinde lucrări de ale elevilor.

Copilul. Este revista ce apare la Arad și dorește o colaborare a tuturor sufletelor școlărești din toate colțurile țării și mai ales de pe meleagurile jud. Arad. Deci, toate manifestările sufletești ale copiilor demne de relevat, pentru clarificarea și studiul copilului, în treptați-le către această modestă revistă, care și-a înțeles scopul și prin faptul că urmărește aranjarea în sistem și ordonarea scrisului copilului precum și sistematizarea gândirii fragede a lui. Colegi, să educăm copiii și să avem de grijă, să fie cât mai ordonați în gândirea lor.

Cronica Hușilor apare sub patronajul P. S. Episcopul Nifon al Hușilor. Este o revistă cultural-bisericească. No. 10—1934 aduce un sumar demn de menționat, semnat de p. dr. M. Bejenariu, p. dr. Dimitriu etc.

Revista asociației inv. Mehedințeni In No. 7, 8—1934, această revistă cu vrednicie scrisă, aduce articole variate In revistă găsești: pedagogie, literatură, folklor etc. In ce privește practica pedagogică, aduce lecția d. M. Cățan, lecție de scris citit în spiritul metodei ideo vizuale a Dr. Decroly, anume: „Tratarea cuv. „nuc“, litera „n“ de mână și de tipar“... Deci se vede nizuința învățătorilor către noile metode pedagogice...

Foiaia învățătorului organul asociației inv. din orașul și jud. Brăila, în cele două numere pe luna Noemvrie și Decemvrie 1934, cuprinde articole ca acestea: „Originea cuv. „Crăciun“, „Sorocova“ etc. iar ca metodologie practică „Lecțiile de cânt“ semnată de P. Martin. Revista are mai multe „pagini“, astfel are: „pagina folklorului“, „pagina asociației“, „pag. băncii“, Recenzii etc. Merită să-i de-a atenție lectorii.

Zorile Romanajului No. 9 și 10—1934 e subintitulată revistă de Cultură Generală.

Școala poporului No. 2—3 e revista inv. din județul Tighina, organ de cultură pedagogică și apărarea drepturilor învățătorilor. Revista e tineră, e în al II-lea an de apariție, apare în condițiuni bune.

Gazeta școlii e revista inv. din Dolj. Cuprinde articole variate. Publică o lecție practică de scris-citit după metoda treptelor psihologice a d. prof. Nisipianu.

Școala Basarabeană (No. 7) prin ținuta ei impunătoare, te face s'o răsfoiești cu interes Revista are un sumar bogat. Colegii asoc. din jud. Lăpușna merită toată lauda pentru frumoasa revistă ce eredităază.

Am mai primit la redacție următoarele numere a revistelor membrilor corp. didactic: „Căminul școlii“ No. 6 și 7 revista asoc. inv. din jud. Covurlui, cu un sumar frumos, „Școala Prahovei“ No. 9-10—1934, „Revista școlii“ No. 12—1934, organ al inv. din jud. Botoșani și „Însir' te mărgărite“ pe lungi fire aurite No. 21-22—1934, care face un apel sunător către abonați, să-și facă datoria. E revistă redactată pentru copii.

Ion Blăgăiță.

INFORMAȚIUNI

Manualele de curs primar și secundar Deciziunea ministerului instrucțiunii publice

O delegație a „Asociației editorilor români” s'a prezentat în nenumărate rânduri d lui prof. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii publice în chestiunea manualelor de curs primar, primar superior, normal și secundar.

De acord cu delegația, ministerul instrucțiunii publice a dat următoarea decizie: În anul școlar 1935-1936, clasele I-IV ale școalelor primare vor folosi manualele didactice a căror valabilitate n'a expirat.

Manualele a căror valabilitate a expirat, sau va expira înainte de 15 Septembrie 1935, vor fi cercetate de o comisiune compusă din d nii I. Valaori, secretar general, G. G. Antonescu, prof. universitar, ajutați de către doi, sau la nevoie de mai mult învățători.

Comisiunea va termina lucrările de revizuire a manualelor până la 1 Februarie 1935 între 1 Februarie - 15 Martie 1935, consiliul permanent își dă avizul, propunând ministerului respingerea sau prelungirea valabilității manualului cu încă un an.

Pentru clasele V - VII se vor folosi manualele conform programei noi a învățământului primar și numai în lipsă de acestea se vor folosi manualele vechi, a căror valabilitate n'a expirat și acestea numai cu autorizarea specială a ministerului.

Pentru clasele I—VII normale se va proceda potrivit normelor stabilite la art. I pentru cl. I - IV primară

Pentru cl. VIII normală, înființată prin legea din 1934 se vor utiliza manualele alcătuite conform noiei programe analitice pentru această clasă.

Începând cu 1 Septembrie 1936 în toate școlile primare și normale, se vor utiliza manualele didactice întocmite conform noilor programe de învățământ primar și normal primar.

Școalele secundare licee și gimnazii, vor aplica în 1935—1936 noua programă promulgată prin înaltul decret regal No 2253 din 24 Iunie 1934.

Cua această programă s'a dovedit prea încărcată la unele materii, consiliul permanent a cercetat din nou programa analitică, în vederea unei simplificări și juste proporționări cu numărul de ore ce s'a acordat pentru fiecare materie. Consiliul Permanent și-a terminat lucrările la 21 Decembrie 1934, așa că la cercetarea manualelor ce urmează a se prezenta până la 15 Ianuarie 1935 se va putea ține seamă de modificările aduse programei analitice.

*

Se aduce la cunoștință celor pe cari îi privește, că taxele pentru examenele particulare de curs primar sunt: 600 Lei pentru o *singură* clasă în capitală de județ, 375 Lei pentru o *singură* clasă la școlile din comunele rurale. Pentru 2 sau mai multe clase taxa se dublează, în ambele categorii de școli.

Repartizarea taxelor încasate se face așa:

47% membrilor comisiunii examinatoare.

35% casei corpului didactic București.

15% Comitetului școlar al școlii unde se ține examenul.
 20% președintelui comisiei examinatoare (peste cota parte ce-i revine ca membru al comisiei).
 1% revizoratului școlar.

D-nii colegi sunt rugați a-și nota aceste taxe precum și repartizarea lor, pentru că deși am mai publicat acest lucru, revizoratul școlar este mereu asaltat cu întrebări de această natură, ori multele agende ale revizoratului, tot în interesul învățătorilor și al învățământului, nu permit să fie amânate din cauza unor chestiuni pe cari învățătorimea le poate cunoaște din revistă, unde se publică din partea revizoratului, tocmai pentru simplificarea lucrurilor. De asemenea e obligator a se face repartizarea taxelor întocmai cum s'a specificat mai sus. Casa corpului didactic controlează dacă această repartizare se respectă. Cei vinovați vor fi pedepsiți.

COMUNICĂRI OFICIALE

ROMÂNIA REVIZORATUL ȘCOLAR DIN ARAD No. 6520/1933.

Arad, 17 Decembrie 1934

COPIE

Ministerul Instrucțiunii publice Direcțiunea Învățământului Primar Normal No. 180618/1934,26 Noembrie. Domnule Revizor școlar avem onoare a Vă aduce la cunoștință că Ministerul Apărării Naționale ne face cunoscut că, pentru aplicarea art. 70, 71 și 72 din legea de recrutare din 1930, a dat ordin consiliilor de recrutare și autorităților militare în drept a acorda beneficiul termenului redus, să nu ia în considerație ca valabile pentru reducerea termenului decât „diplomei certificate” iar pentru școlile elementare de meserii și „atestate” eliberate de școlile ce stat sau particulare cu drept de publicitate, pe imprimatele oficiale, prevăzute cu: număr, dată, stampilă, semnătura directorului școlii și cu viza delegatului Ministerului de rezort, pentru cele care au prevăzute aceste dispozițiuni. Diplomele sau certificatul nu trebuie să aibă restricțiuni sau complectare. În special nu se admite ca diploma, certificatul sau atestatul să poarte mențiunea că, pe baza lor tinerii au dreptul la termen redus art. 71 sau 72 L. R sau că „certIFICATELE sunt valabile numai în ceea ce privește serviciul militar.” Pentru absolvenții școlilor din străinătate, va trebui ca diplomele sau certificatele, să fie echivalate de organele în drept cu îndeplinirea formelor legale. Comunicându-vă cele de mai sus, sunteți rugat să le aduceți la cunoștință autorităților școlare în subordine. Consilier Director General ss Petre Ghișescu. Șeful Serviciului ss, F. Teodorescu, Domnului Revizor școlar al județului Arad.

ss. Lazăr Igrășan

Revizor școlar

ss. Nonu Mircea

Subrevizor școlar

MINISTERUL INSTRUCȚIUNII PUBLICE *

Diracțiunea I. inv Primar-Normal Nr. 167.035 — 8 Octombrie 1934 Ateneul „N. Iorga” a luat inițiativa formării unor colecțiuni de zoologie, botanică și mineralogie, cu cari să se înzestreze, în mod gratuit, laboratoarele Universităților și Muzeele Naționale din țară. Deasemenea, cu această ocazie se vor face filme științifico-culturale dintre cari o serie se vor da gratuit Ministerului Instrucțiunii.

Având în vedere scopul important al acestor inițiative și conform aprobării Domnului Ministru, sunteți rugat să dați concursul delegaților Ateneului „N. Iorga” pentru plasarea printre elevi a cărămizii, aprobată de Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale cu adresa Nr. 31.842/1934, Ord. Rev. școlar cu Nr. 5466 din 16 Octombrie a. c.

Ministerul Instrucțiunii Publice Direcțiunea I. Inv. Primar-Normal Nr. 203.685-22 Noembrie 1934. Ministerul face cunoscut că nu a impus cumpărarea vreunei cărți, reviste, etc., afară de acelea cu caractere oficial prevăzute de legile școlare, iar în caz că se fac intervenții de asemenea natură pe lângă profesori și învățători, sunteți rugat să le aduceți la cunoștință Min. Ord. Rev. școlar cu Nr. 6531 din 26 Octombrie a. c.

Ministerul Instrucțiunii Publice Nr. 196 090/1934. Ministerul Ins. recomandă cartea d. Simion Mardare, institutor în Galați, str. Grădina Veche Nr. 121 intitulată: Prin țări străine „Ord. Rev. școlar cu Nr. 6686 din 3 Decembrie a. c.

Serviciul de Învățământ Local Timișoara Nr. 22 094/1934. Inspectoratul face cunoscut în copie ordinul Min. Instr. cu Nr. 197 174/1334, prin care valabilitatea carnetelor vechi cu reducere pe C. F. R. s'a prelungit până la 1 Aprilie 1935, pe baza ultimei vize a trimestrului Octombrie 1934 Ord. Rev. școlar cu Nr. 6836 din 10 Decembrie a. c.

Ministerul Instrucțiunii Publice Direcțiunea Inv. Primar Biuroul ad. tiv și de control Nr. 202.458/1934. În legătură cu circulara Nr. 160 253/1934, sunteți rugat să inițiați Case de economii școlare, pentru infiltrarea spiritului de economie în rândurile școlărilor. Consilier Director General ss. Indescifrabil Ordinul Rev. Școlar cu Nr. 6830 din 10 Decembrie a. c.

Serviciul de Învățământ Local Timișoara Nr. 21 36/1934 comunică în copie ord. Min. Instr. Publice cu Nr. 199 408/1934, prin care acesta dispune ca cererile de înaintare făcute de învățători după promulgarea noii legi, să fie supuse regimului legii inv. primar, publicată în Monitorul Oficial Nr. 152 din 5 Iulie 1934. Ord. Rev. școlar cu Nr. 6660/1934

Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor Direcțiunea Învățământului Primar Nr. 171 509/1934. Vă facem cunoscut că Ministerul a aprobat, ca învățătorii studenți ai Secției Pedagogice, reușiți prin concurs, să fie socotiți detașați dela posturi Comunicăți celor în drept. p. Consilier Director General s. s. Indescifrabil. Șeful Serviciului s. s. Indescifrabil Ordinul Revizoratului școlar cu Nr. 6641 din 1934.

Ministerul Instrucțiunii Nr. 214 336/1934. Elementul feminin din învățământ este invitat a lua parte la cursurile ținute de Crucea Roșie pentru pregătirea infirmierelor, fără ca școala să sufere. p. Consilier Director General s. s. Indescifrabil. Șeful Serviciului s. s. Indescifrabil. Ord. Rev. școlar cu Nr. 6936/1934.

Ministerul Instrucțiunii Nr. 215 177/1934. Domnul Inginer Schitănescu face cunoscut că a redus prețul răsboiului mecanic de țesut la 6000 lei p. Consilier Director General s. s. Indescifrabil. Șeful Serviciului s. s. Indescifrabil Ord. Revizoratului școlar cu Nr. 7211/1934,

REVIZORATUL ȘCOLAR DIN ARAD No. 7161/1934.

Arad, 5 Ianuarie 1935.

IN ATENȚIUNEA ÎNVĂȚĂTORILOR.

Spre știre și conformare avem onoare a Vă comunica următoarele: Copie: Serv. Local de Inv. Timișoara No. 24 322/1934. Die Revizor, Vă rugăm a lua cunoștință

de cele ce urmează : Copie! Min. Instr. al Cultelor și Art. Dir. Inv. Primar și Confesional No 227592/1934, Domnu: Inspector Șef, Considerând că Domnii inspectori nu au putut să verifice până la 22 Decembrie 1934 cunoștințele de limba română ale tuturor profesorilor și învățătorilor minoritari, Ministerul a dispus ca examenul de limba română fixat pe ziua de 9 Ianuarie 1935, să se amâne pe ziua de 6 Maiu 1935. Veți binevoi a comunica celor interesați. Pt. Consilier ss. P. Popescu Pt. Șeful Serviciului ss. Em. Chiriacescu, Inspector Șef ss. Evtuțianu. Șeful Bir. ss. Puia. Revizor școlar Lazar Igrășan ss. Subrevizor școlar ss. Nonu Mircea

Societari : 288.

Capital social vărsat : 361 750 Lei

Balanța de verificare

Incheiat la 31 Decembrie 1934

1	Cassa	1418060	1374886	43174	
2	Asociați	184210	135960	48250	
3	Capital social		410000		410000
4	Taxe de înscrieri		5360		5360
5	Depuneri-Federale	20503		20503	
6	Cheltueli G-rale	840		840	
7	Dobânzi și beneficii		71852		71852
8	Imprimate	2397	5739		3342
9	Imprumuturi	1448670	880260	568410	
10	Depuneri-Fructif.	175821	336275		160454
11	Capital Federal	6000		6000	
12	Capital B. C. C.	20060		20000	
13	Dobânzi la depuneri	85		85	
14	Fond de rezervă		2484		2484
15	Salarii	22000		22000	
16	Fond de propagandă		966		
17	Fond imobil		966		
18	Dobânzi reportate	11171	11171		
19	Impozit mobilier	54	111		57
20	Taxe de timbru	148	148		
21	Profit și pierderi	9663	9663		
22	Transport	6460		6460	
23	Fond G-ral (Secție mut.)		6500		6500
24	Taxe de inscr. (sec. mut.)		1300		1300
25	Fond special (sec. mut.)	2200	4119		1919
26	Control Uniune	1100		1100	
27	Imprimate (sec. mut)	1353		1353	
28	Mobilier	600		600	
29	Dobânzi dep-Federale		503		503
30	Efecte de plată	13086	93086		80000
31	Dobânzi la efecte de plată	8254	3086	5168	
32	Imprumut de înzestrare	1760		1760	
		3354435	3354435	745703	745703

Președinte :
Dimitrie Boariu

Secretar :
Aurel Jiva

Casier :
Ioan Mladin

PUBLICAȚIE DE CONVOCARE A ADUNĂRII GENERALE

Banca Invățătorilor din jud. Arad

1935 luna Ianuarie ziua 20

CONVOCARE

În conformitate cu dispozițiunile art. 40 din statut și potrivit hotărârei consiliului de administrație din ședința dela 20 luna Ianuarie anul 1935 se aduce la cunoștința membrilor Băncii Invățătorilor din județul Arad că sunt convocați în

ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

în ziua de 10 luna Februarie 1935 ora 9 în localul Casei învățătorilor din orașul Arad pentru a discuta și hotări asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă la timpul fixat nu se va putea întruni majoritatea membrilor cum prevede art. 46 din statut, ședința adunării generale se va amâna pentru aceeași zi orele 12 în acelaș local, cu acciași ordine de zi și când se va ține cu oricăți membrii vor fi prezenți.

Bilanțul, contul de profit și pierderi, partida fiecărui societar și registrele de contabilitate se pot vedea de D-nii membrii conform art 44 din statut, chiar de acum la sediul băncii în orice zi în orele de birou.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
  2. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra mersului operațiunilor societăței în anul 1934.
  3. Raportul Comisiunii Cenzorilor.
  4. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierderi, împărțirea beneficiului și descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa pe anul 1934.
  5. Fixarea sumei maxime pe care banca o poate imprumuta dela Federală, Banca Centrală, etc.
  6. Stabilirea dobânzei ce banca o va lua dela împrumuturi acordate societarilor și nesocietarilor.
  7. Fixarea maximului de împrumut ce se poate acorda unui societar sau nesocietar.
  8. Stabilirea condițiunilor de primirea depunerilor spre fructificare și dobânda ce urmează a li se plăti.
  9. Să se ia cunoștința de împrumuturile membrilor din consiliul de administrație și cenzori.
  10. Votarea bugetului pe anul 1935.
  11. Alegerea a câte unui asociat delegat cu drept de vot care să reprezinte cooperativa în adunarea generală a Uniunii și a Federatei sau altei unități cooperative la care este asociată cooperativa.
  12. Alegerea a 3 membrii în consiliul de administrație.
  13. Alegerea a 3 cenzori și 3 supleanți.
  14. Să se ia cunoștința de rezultatul inspecțiilor făcute de cenzori și organele instituțiilor de control și să se avizeze asupra măsurilor și sancțiunilor ce urmează să se ia.
  15. Eventuale propuneri.
- Voturile adunării se fac prin ridicare de mâini afară de cazul când se va cere votul secret, în conformitate cu statutele.
- Deciziunile luate de adunarea generală în limitele actului constitutiv, statutelor și legii, sunt obligatorii pentru toți societarii.
- Nici un societar nu poate avea mai mult decât un singur vot, oricare ar fi numărul părților sociale, ce posedă.
- Cei absenți și femeile vor fi reprezentați prin un mandatar societar, care trebuie să aibe mandat scris. Femeile măritate pot fi reprezentate prin soții lor dacă sunt asociați fără mandat scris. Un mandatar nu poate reprezenta decât un singur societar în afară de votul lui.
- Administratorii nu pot să ia parte la vot: a) pentru aprobarea bilanțului și b) rezoluțiunile ce privesc responsabilitatea lor, art. 163 c. com. și nici nu pot reprezenta ca mandatar pe un asociat lipsă dela adunare.

Președinte,
Dimitrie Boarju

L. S.

Contabil,
Jiva Aurel

du.

Biblioteca Palatului
Sural

Sural